

Samenwerkingsverband in Zuidoost-Brabant levert winst op voor patiënt

Arts en apotheker vinden elkaar in PerfectSamen

Een hogere kwaliteit van de farmaceutische zorg, betere afspraken met de zorgverzekeraar en een reële vergoeding voor medicatiebeoordelingen. Zomaar enkele resultaten van het PerfectSamen-initiatief, een samenwerkingsverband tussen apothekers en huisartsen in Zuidoost-Brabant. “Zelfs bij VWS zijn ze aangenaam verrast.”

Auteur **Geert Westerhuis**

De directe aanleiding voor het PerfectSamen-initiatief was het omzetten van Crestor naar een generiek middel als onderdeel van een prestatieafspraken tussen huisartsen en een zorgverzekeraar in 2015, zegt apotheker Marjo Toemen van BENU Apotheek Cassandraplein in Eindhoven. “De apothekers, niet op de hoogte van dit initiatief, werden overvallen door patiënten met vragen over de omzetting en er ontstond veel onduidelijkheid. Het eindresultaat was een gelukkige zorgverzekeraar vanwege de kostenverlaging, maar de huisartsen, apothekers en patiënten waren minder tevreden. Wel zagen huisartsen hierna het nut en de noodzaak in van een betere samenwerking met de apotheker.” Samenwerken is de kernboodschap van Toemen, die deze middag is uitgenodigd door Service Apotheken om op een landelijke bijeenkomst een presentatie te geven over de successen die reeds zijn geboekt met PerfectSamen. “Zelfs bij VWS zijn ze aangenaam verrast over het project.”

Onderaannemer

Een nieuwe kans voor samenwerking bood zich na het Crestor-project snel aan door een project van zorggroep PoZoB voor het verrichten van medicatiebeoordelingen. Toemen: “De huisartsen hadden de regie in dit project. Maar wij apothekers, verenigd in zorggroep CaZo, konden garant staan voor het verrichten van de benodigde medicatiebeoordelingen. Hiervoor kregen we, als een soort onderaannemer, een reële vergoeding. Het voordeel van

samenwerking was hierna voor beide partijen duidelijk. Dat zijn we gaan uitbouwen onder de naam PerfectSamen.” Inmiddels schuiven de apothekers van CaZo aan wanneer de huisartsen met zorgverzekeraars CZ en VGZ om de tafel zitten om binnen het huisartsencontract afspraken te maken over de farmaceutische zorg. “Voor de verplichte medicatiebeoordelingen zijn wij geen onderaannemer meer, maar hebben we als apotheker een gelijkwaardige rol gekregen”, vertelt Toemen. “En door als apothekerszorggroep en huisartsenzorggroep samen aan te schuiven, hebben we een veel betere onderhandelingspositie. Zo zetten we ons bijvoorbeeld in om preferente middelen voor meerdere jaren vast te leggen, waarbij we afspreken dat de communicatie naar de patiënt – van de kant van de huisarts, apotheker, maar ook van de zorgverzekeraar – hetzelfde is. Daar wordt de patiënt beter van”, zegt Toemen.

Spelenderwijs

Ook op FTO-niveau werpt het PerfectSamen-initiatief zijn vruchten af. Om de farmaceutische patiëntenzorg beter te stroomlijnen is het PerfectSamen-bordspel ontwikkeld. Ook hierbij was Toemen betrokken. “We hebben de Nederlandse Apothekersnorm van de KNMP naast de NHG-richtlijnen gelegd en gekeken welke raakvlakken er op het gebied van de farmacotherapie waren. Dit leverde een twintigtal onderwerpen op zoals: preferente middelen, beschikbaarheid van geneesmiddelen, overdracht eerste en tweede lijn en omgaan met medische noodzaak.” “Per veld noteren we de lokale en regionale verbeterpunten”, vervolgt Toemen. “De lokale punten pakken de apotheker en huisarts zelf op en met de regionale punten gaan CaZo en PoZoB aan de slag. Deze werkwijze, merken we, creëert draagvlak voor de lokale samenwerking en dient als platform om de gezamenlijke speerpunten vanuit

WE ZETTEN ONS IN OM PREFERENTE MIDDELEN VOOR MEERDERE JAREN VAST TE LEGGEN

PerfectSamen bespreekbaar en werkbaar te maken.”

Op FTO-niveau kan een lijst worden gemaakt van onderwerpen waar het meeste winst te behalen valt. Vervolgens wordt een lijst met haalbare actiepunten opgesteld. “Maar zo’n actielijst is binnen de FTO-groep niet het enige winstpunt van het spel. Met dit spel bespreken we onderwerpen die de samenwerking tussen huisartsen en apothekers raken, maar op een dusdanig gestructureerde manier dat het de emotie uit de discussie haalt.”

“Huisartsen en apothekers begrijpen elkaar hierna echt beter”, vertelt Toemen. “Zo is het onderwerp ‘medische noodzaak’ tijdens dit spel besproken en grappig genoeg vonden zowel huisartsen als apothekers dat de beslissing ‘medische noodzaak’ bij de apotheker hoort te liggen. Een heel andere uitkomst dan die van de discussie die eind vorig jaar in de media werd gevoerd. De huisarts snapt dat het voorschrijven van bepaalde merkproducten de apotheker geld kost en de apotheker begrijpt dat de huisarts dit niet altijd kan voorkomen. Door dit spel gunnen we elkaar meer en kunnen we elkaar aanspreken op gemaakte afspraken zonder dat iemand zich aangevallen voelt.”

Beter voor patiënt

Het PerfectSamen-project brengt niet alleen voordelen voor huisarts en apotheker, maar vooral ook voor de patiënt. “Door samen met CaZo en PoZoB met de verzekeraar om de tafel te zitten, hebben we ervoor gezorgd dat er geen contraproductieve afspraken meer in de zorgcontracten staan. Van die duidelijkheid profiteert de patiënt. En mocht een patiënt alsnog bij de apotheker over de huisarts klagen, of andersom, dan vallen we elkaar niet af,

WE VALLEN ELKAAR NIET AF, MAAR LOSSEN PROBLEMEN IN ONDERLING OVERLEG OP

maar lossen we de problemen in onderling overleg op. De patiënttevredenheidsscores van mijn eigen apotheek zijn hoger dan ooit. Van patiënten hoor ik, ongevraagd, dat ze de afstemming met de huisarts enorm waarderen”.

Ook de kwaliteit van de farmaceutische patiëntenzorg is verbeterd. “We hebben nu een aantal jaren ervaring met de medicatiebeoordelingen en we zien dat de adviezen van de apothekers door de jaren heen steeds vaker worden geaccepteerd door de huisarts. Een resultaat van de goede samenwerking, waardoor het vertrouwen in de deskundigheid van de apotheker toeneemt. Dit leidt tot betere zorg voor de patiënt.”

“Daarnaast zijn de huisartsen ook doelmatiger gaan voorschrijven”, zegt Toemen. “We hebben een SFK-groep voor CaZo aangemaakt en gebruiken deze cijfers als spiegelinformatie om ons zelf te monitoren en te sturen, maar ook om richting de zorgverzekeraar aan te tonen dat we afspraken inderdaad nakomen. Ook de formularia die we ontwikkelen en via het EVS implementeren, worden breed gedragen.”

“Dat we op de goede weg zitten blijkt wel uit het feit dat een delegatie van VWS die in april 2018 bij ons op werkbezoek kwam, onze samenwerking uniek en een voorbeeld voor de rest van Nederland vond.” ■

FTO-bordspel kent alleen winnaars

Elke FTO-groep kan het PerfectSamen-bordspel spelen. Het spel, dat alleen maar winnaars kent, draait om twintig vragen die allemaal te maken hebben met de raakvlakken tussen huisarts en apotheek rondom de farmacotherapeutische patiëntenzorg.

Allereerst moeten alle FTO-deelnemers aangeven hoe zij vinden dat het binnen de FTO-groep op elk onderwerp is geregeld voor de patiënt. Hierdoor komt de patiënt centraal te staan en niet hoe elk onderwerp de huisarts of apotheker raakt. Daarna volgt een discussie over de scores waarna bepaald wordt op welke onderwerpen het meeste winst is te behalen, waarna een actieplan wordt opgemaakt.

HET PERFECTSAMEN-BORDSPEL IS ONTWIKKELD OM DE FARMACEUTISCHE PATIËNTENZORG BETER TE STROOMLIJNEN. HIER SPELEN HUISARTSEN EN APOTHEKERS HET SPEL TIJDENS EEN FTO-BIJEENKOMST IN HELMOND.

Foto Elize Bloks